

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33347
Nom	Psicologia i seguretat viària
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	4	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	46 - Psicología y Seguridad Vial	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MONTORO GONZALEZ, LUIS	300 - Psicologia Bàsica

RESUM

Amb aquesta assignatura es presenta una aproximació a l'ampli camp d'acció del psicòleg i altres professionals en l'àmbit del tràfic, el transport i la seguretat viària. D'altra banda, tracta d'informar de les subàrees, especialitats i camps de la seguretat viària, tant en la seua relació amb la formació i coneixements que han adquirit al llarg de la carrera, com en la seua referència al mitjà social aplicat on es van a desenvolupar, buscant proporcionar una perspectiva pràctica, útil i aplicada sobre els aspectes més rellevants de la seguretat viària. Això permetrà a l'alumne una aproximació real a l'àmbit d'actuació a l'àrea del tràfic, el transport i la seguretat viària, sobretot en el camp denominat "factor humà", estudiat i reconegut com l'element més rellevant per a l'actuació en la prevenció de l'accidentalitat, ja que els accidents de trànsit s'han convertit en un dels problemes de salut pública més greus i nombrosos, sent, en la majoria dels casos, evitables.

En el marc empresarial, l'actuació en matèria de seguretat vial és especialment important, ja que els accidents laborals vials (in itinere i en missió), desgraciadament, ocupen un lloc destacat en l'accidentalitat laboral.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Conèixer els diferents camps d'aplicació de la psicologia a la seguretat viària i aconseguir els coneixements necessaris per a poder intervenir en una millora de la seguretat viària i especialment en la prevenció dels accidents de trànsit.
- Poder arribar a conèixer totes aquelles variables que incideixen (especialment des del factor humà) en la seguretat viària i en la generació del risc en el trànsit.
- Poder arribar a identificar els problemes i les necessitats socials, grupals i individuals existents en el camp del trànsit i de la seguretat viària.
- Poder arribar a definir objectius i elaborar plans que des de la perspectiva del factor humà permeten la millora de la seguretat viària i la prevenció dels accidents.
- Ser capaç d'utilitzar estratègies i tècniques que aconseguisquen involucrar els usuaris de les vies en la millora i major seguretat del sistema.
- Arribar a conèixer i analitzar les necessitats dels diferents sectors i grups en l'àmbit de la seguretat viària.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Conèixer els principals factors de risc que provoquen els accidents de trànsit.

Conèixer els grups de risc en el tràfic i saber com intervenir sobre ells.

Ser capaç d'accedir a la informació i documentació rellevant en seguretat viària.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Història de la seguretat vial i l'activitat de la psicologia aplicada a aquest àmbit.

Recorregut des dels inicis de la seguretat vial fins a l'actualitat i explicació de la relació entre la conducció i la psicologia, quan el conductor projecta mentre condueix la seva personalitat, els seus pensaments i les seves capacitats. S'explica la relació que tenen els processos psicològics bàsics i la conducció.

2. Dades estadístiques d'accidents, causes dels mateixos i la seva situació espai-temporal.

Epidemiologia dels accidents de trànsit, aprofundint en les causes que els provoquen, així com les característiques de la via i l'entorn que afavoreixen la seva aparició.

3. Grups de risc en el tràfic.

Estudi de les característiques que converteixen a cadascun dels grups de risc en col·lectius més vulnerables per sofrir accidents de trànsit. En concret:

- Nens
- Joves
- Persones majors
- Ciclistes
- Motoristes
- Vianants

4. Interacció humà-màquina, via i norma.

Descripció i estudi de les diferents parts del vehicle (Seguretat activa i passiva), així com anàlisi de l'ergonomia per a una major adequació del conductor a les condicions de conducció.

5. Factors de risc en el tràfic: somni, fatiga, distraccions, alcohol, velocitat, trastorns psicològics, fàrmacs, drogues, etc.

Anàlisi i estudi detallat de cadascun dels factors de risc relacionats amb l'accidentalitat vial. Específicament es treballaran:

- El somni en la conducció
- Els efectes de la fatiga
- Les distraccions
- La influència de l'alcohol en l'accidentalitat
- La velocitat i la seva relació amb els accidents de trànsit
- Els trastorns psicològics en el tràfic
- Abuso de drogues i conducció
- Les malalties i els fàrmacs en el tràfic

6. La Psicologia aplicada a la prevenció en Seguretat Vial: estratègies que poden ser desenvolupades des de la psicologia per a la prevenció dels accidents de trànsit.

Repàs dels diferents àmbits d'intervenció a l'hora de prevenir l'accidentalitat vial i promoció de la seguretat vial. Es pot intervenir des de l'àrea de l'educació, des de l'empresa, des del punt de vista de la psicologia clínica, des del màrqueting. S'estudiarà cadascun dels àmbits i la manera de dur a terme una intervenció més adequada en cadascun dels casos.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	9,00	0
Elaboració de treballs individuals	8,50	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	7,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	8,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, en la qual s'integren diferents metodologies instruccionals amb l'objectiu de potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències pròpies de la matèria.

Entre les tècniques instruccionals bàsiques destaquen: (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria, (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (estudi de casos, realització de campanyes...), (3) Preparació de treballs de forma autònoma, elaboració i presentació d'informes de les pràctiques realitzades a l'aula (individuals i en grup), (4) Tutories i (5) Avaluació formativa i sumativa.

AVALUACIÓ**SISTEMES D'AVAUACIÓ**

1. Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves orals, escrites o d'acompliment de destreses.
2. Presentació oral o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, casos clínics, resolució de problema i maneig de proves diagnòstiques.
3. Participació activa en les activitats de classe, seminaris i tallers i motivació per la qualitat dels resultats de l'aprenentatge

PONDERACIÓ

1. Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves orals, escrites o d'acompliment de destreses (70%).
2. Presentació oral o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, casos clínics, resolució de problema i maneig de proves diagnòstiques (20%). Aquest apartat és recuperable en segona convocatòria.
3. Participació activa en les activitats de classe, seminaris i tallers i motivació per la qualitat dels resultats de l'aprenentatge (10%). Aquest apartat és recuperable en segona convocatòria.

REQUISITS MÍNIMS

Per superar l'assignatura, és necessari assolir un domini mínim del 50% en cadascun dels apartats d'avaluació.

ADVERTIMENT

La còpia o el plagí manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació comporta la impossibilitat de superar l'assignatura, i pot suposar el sotmetiment immediat als procediments disciplinaris oportuns.

Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'estudiant universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure de l'estudiant abstenir-se d'utilitzar, o de cooperar en la utilització, de procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

En horari de tutoria, el professor o professora pot requerir entrevistes individuals o en grup amb la finalitat de verificar el grau de participació i d'assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. El fet de no acceptar aquesta verificació comporta no superar la tasca o activitat en qüestió.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda estan sotmeses a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

Segons aquesta norma, la nota s'ha d'anotar en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, i s'ha d'ajustar a l'escala de qualificació següent:

- De 0 a 4,9: suspens.

- De 5 a 6,9: aprovat.
- De 7 a 8,9: notable.
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor.

Si fora necessari (per exemple, en cas d'empat en la qualificació), per a obtindre la qualificació d'excel·lent matrícula d'honor, es realitzaria una prova escrita.

Només se sumen els diferents apartats que preveu l'avaluació quan s'hagen superat els requisits mínims establerts per a cadascun d'ells.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Montoro, L.; Carbonell, E.; Sanmartín, J. y Tortosa, F. (Ed) (1995): Seguridad Vial: del factor humano a las nuevas tecnologías. Ed. Síntesis. Madrid.
- Montoro, L. Alonso, F.; Esteban, C.; Toledo, F. (2000): Manual de Seguridad Vial: El factor humano. Ed. Ariel. Barcelona.
- Montoro, L. y Toledo, F. (Coords.). (2011): Programa de Intervención, Sensibilización y Reeducción Vial - Manual del Formador. Madrid: Dirección General de Tráfico.
- Porter, B. E. (Ed) (2011): Handbook of Traffic Psychology. Ed. Elsevier. New York.

Complementàries

- Barjonet, P. (Ed) (2001): Traffic Psychology Today. Kluwer Academic Publishers. Boston/London
- Evans, L. (2004): Traffic Safety. Ed. Science Serving Society. Michigan.
- Álvarez, F. J. (1997): Seguridad Vial y medicina de Tráfico. Barcelona: MASSON.
- Manso, V. y Castaño, M. (1995): Educación para la seguridad vial. Ed. Anaya. Madrid.
- Montoro, L. y Honrubia, M.L. (1995): Psicología y Seguridad Vial. Número monográfico de la revista Anuario de Psicología. Editorial Fontalba. Barcelona.
- Montoro, L.; Carbonell, E.; Tortosa, F. y Sanmartín, J. (1996): Pautas de conducta: informe sobre aspectos desconocidos de la seguridad vial. Editorial BMW. Madrid.
- Organización Mundial de la Salud (2013). Global status report on road safety 2013: supporting a decade of action.
(http://www.who.int/violence_injury_prevention/road_safety_status/2013/report/en/)
- Dirección General de Tráfico (2013). Anuario Estadístico de Accidentes 2012. Madrid. Ministerio de Interior. Disponible en: <http://www.dgt.es>

- Dirección General de Tráfico (2013). Anuario Estadístico General 2012. Madrid. Ministerio de Interior. Disponible en: <http://www.dgt.es>
- Dirección General de Tráfico (2013). Las principales cifras de la siniestralidad vial. España 2012. Madrid. Ministerio de Interior. Disponible en: <http://www.dgt.es>

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTINGUTS.

Es mantenen els mateixos continguts contemplats per la guia docent, excepte el tema 4 (Interacció humà-màquina, via i norma).

2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA.

Les classes s'adaptaran al format híbrid o online i s'estendran el temps que determine la Comissió Acadèmica de Títol d'acord amb les directrius que es reben des de Rectorat. El volum de treball s'adaptarà al model vigent a cada moment.

3. METODOLOGIA DOCENT.

La metodologia docent serà de caràcter mixt, presencial i on-line d'acord amb les directrius de la Facultat de Psicologia. Les sessions on-line es realitzaran a través de l'Aula Virtual de manera síncrona i coincidiran amb els horaris de cada grup, exposats en la web de la Facultat de Psicologia. La metodologia docent inclou: 1. Pujada de materials a l'Aula Virtual; 2. Proposta d'activitats per Aula Virtual; 3. Videoconferències síncrones per BBC.

4. AVALUACIÓ.

L'avaluació de l'aprenentatge es realitzarà a partir de:

-Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves orals, escrites o d'acompliment de destreses. Es realitzarà un examen de prova objectiva dels temes descrits en la Guia Docent (excepte el tema 4) i l'indicat en l'apartat de continguts (l'explicat en les classes més els materials d'estudi pujats a l'aula virtual). L'examen tindrà un pes total del 50% i es realitzarà d'acord amb el règim que determinen els acords del Consell de Govern vigents en el seu moment.

-Presentació oral o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, i / o anàlisi de casos. El treball de classe tindrà un pes del 50% i serà pujat a l'aula virtual per a la seua valoració en la nota final. Si algun estudiant suspén aquesta part, es pot recuperar en la segona convocatòria entregant de nou el treball.

Per a superar l'assignatura serà necessari aconseguir un domini mínim del 50% en cadascun dels apartats d'avaluació.

La qualificació de Matrícula d'Honor podrà requerir la realització d'una prova final oral, la realització presencial de la qual o online estarà subjecta a la normativa establida segons les circumstàncies sanitàries.

5. BIBLIOGRAFIA.

No hi ha canvis respecte de l'indicat en la Guia Docent.